

Părinții și adolescenții – în căutarea carierei visate

Numeroase studii arată faptul că elevii apelează, în primul rând, la părinții lor pentru a obține informații și sfaturi referitoare la carieră. Din păcate, de multe ori, nici părinții nu dețin informații suficiente și corecte cu privire la cerințele diferitelor ocupații din economie sau cu privire la principiile consilierii și orientării în carieră. Tocmai din acest motiv, deși sunt cu siguranță bine-intenționați, uneori, părinții își îndrumă copiii greșit. Cu atât mai regretabil este faptul că părinții nu sunt ajutați să conștientizeze ce anume legat de orientarea în carieră nu cunosc îndeajuns, care sunt informațiile pe care ar mai trebui să le obțină și unde anume le pot găsi, sau, care sunt specialiștii care le-ar putea îndruma copiii mai corect. De asemenea, părinții nu sunt informați cu privire la efectele negative pe care o orientare în carieră deficitară le poate avea asupra viitorului copiilor lor.

Așadar, care este modalitatea cea mai potrivită prin care părinții își pot sprijini copiii în demersul de orientare în carieră? Specialistul olandez în dezvoltarea carierei Frans Meijers, care a studiat ani la rând modul în care oamenii iau decizii cu privire la cariera lor, oferă o serie de sfaturi utile părinților. „În primul rând, nu vă enervați niciodată. În al doilea rând, întrebați, de fiecare dată, ce anume îl pasionează pe copilul dumneavoastră, ce și-ar dori să facă și oferiți-i ocazia să realizeze acea activitate. În al treilea rând, este important să vorbiți cu ei. Întotdeauna este de preferat să le adresați întrebări, fără să le <<faceți morală>>. Îi puteți întreba despre ceea ce au făcut în acea zi, ce impresie le-au creat activitățile desfășurate, validându-le emoțiile.” (interviu inclus în articolul „Atkinson Series: Career education lacking in Canada”, publicat de Neil Sandell în decembrie 2012 pe site-ul thestar.com).

Defapt, Meijers atrage atenția asupra rolului pe care părinții îl au în ceea ce privește o serie de aspecte-cheie ale orientării în carieră a copiilor lor. Părinții își pot ajuta copilul în ceea ce privește alegerea unei profesii potrivite, prin încurajarea autocunoașterii (clarificării acelor caracteristici individuale care sunt relevante pentru alegerile în carieră – interesele copilului, abilitățile și valorile acestuia), precum și prin stimularea explorării realiste a lumii ocupațiilor.

Este de dorit ca părintele să manifeste o atitudine deschisă, fără a încerca să își impună punctul de vedere, o atitudine de interes sincer vis-à-vis de cine este și cum evoluează propriul său copil. Etapele tranzitorii, situațiile de confuzie prin care, inevitabil, va trece adolescentul, încercările aparent haotice de explorare a diferitelor activități care îl atrag – toate aceste situații sunt foarte frecvent întâlnite, normale și trebuie abordate cu calm. Adesea, este vital să nu facem presiuni asupra tânărului pentru ca el să se decidă mai repede. Trebuie să îi acordăm timp pentru

ca el să obțină informațiile pe care și le dorește și să își clarifice propriul punct de vedere, precum și să îl asigurem că orice decizie poate fi, ulterior, revizuită – dacă există argumente solide pentru acest lucru. De asemenea, este de dorit ca această etapă de explorare să înceapă din timp, pentru a se evita situațiile-limită, în care o decizie este urgentă și necesară (ex: la finalul clasei a VIII-a sau a XII-a).

O altă modalitate prin care părinții își pot sprijini copiii în explorarea lumii ocupațiilor este oferirea de, sau facilitarea accesului la, informații corecte și relevante despre diferite ocupații. Ei pot oferi tânărului o imagine concretă asupra ocupației pe care ei înșiși o practică sau își pot pune copilul în legătură cu prieteni sau cunoștințe, care practică ocupații diferite și care pot constitui o sursă bogată de informații. De asemenea, părinții pot facilita accesul copiilor la persoane sau structuri specializate în orientarea vocațională (consilieri vocaționali, centre de orientare în carieră, aplicații software pentru orientarea în carieră a adolescenților – ex: CCPonline, Career Cruising). Acestea pot fi surse valoroase de informații și asistență și pentru părinții înșiși, dacă aceștia doresc să afle modalitățile optime de a-și asista copiii în procesul de orientare în carieră.

În viziunea lui Meijers, precum și a numeroșilor alți specialiști din domeniul consilierii vocaționale, tinerii trebuie sprijiniți să devină autonomi în ceea ce privește gestionarea propriei cariere, să ia singuri decizii referitor la ceea ce își doresc să studieze mai departe, precum și să fie capabili să-și argumenteze hotărârile luate.